

MIKROMŰANYAGOK A KÖRFORGÁSBAN

A figyelemfelkeltés céljával, a Nemzetközi Duna-naphoz, a Duna Stratégia és a Műanyag Stratégia célkitűzéseivel kapcsolódva rendezte meg június végén a Környezetvédelmi Szolgáltatók és Gyártók Szövetsége (KSZGYSZ) a „Mikroműanyagok a körforgásban” elnevezésű szakmai fórumot.

A rendezvény hiánypótló módon szólította meg a legtöbb érintett célcsoportot a mikroműanyagok kérdésével, így a textilipartól kezdve a hasznosítókon át a kutatólaborokig a szakértők is elmondhatták véleményüket, tapasztalataikat. **Szavaikból kiderült, hogy globális és multidiszciplináris összefogás szükséges a probléma megoldására.**

Az előadók sorát **Oroszi Viktor, a Külgazdasági és Külügyminisztérium vezető szakértője** nyitotta meg, aki kiemelte, hogy Magyarország aktív részvevője a nemzetközi vízvédelemnek. Az EU második makroregionális stratégiájában 14 ország 11 szakági területe működik együtt, ezekből három hazánk koordinál. Szintén magyar vezetéssel (Országos Vízügyi Főigaz-

*Tiszai mikroműanyag mintavétel,
2017. július, Dombrád*

gatóság) valósul meg a **JOINTISZA** elnevezésű projekt, ahol öt tiszai ország szakértői működnek együtt a vízgazdálkodási tevékenység összehangolásán.

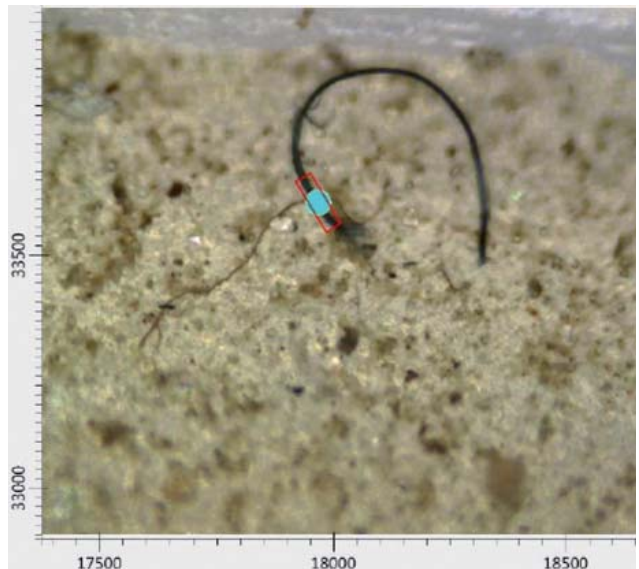
Toronyi Zoltán, a KEXPORT Klaszter ügyvezetője az Európai Bizottság új Európai Műanyag Stratégiáját mutatta be, amely a 2030-ig elérendő célokra és elvégzendő feladatokra tesz javaslatot, felvázolva a globális kooperáció lehetőségeit. A kitűzött célok között szerepel intézkedéssorozat a műanyagok környezettudatos tervezésére (ökodesign), újrahasználatára (betétdíj alkalmazása, csomagolások szabványosítása), a minőségi újrafeldolgozásra (upcycling), illetve a hasznosítás arányának 50%-ra történő növelésére. A javaslat növelné a begyűjtési, válogatási potenciált, többek között munkahelyteremtési céllal, valamint az újrahasznosított műanyagok iránti keresletet. Ezt szolgálná a zöld közbeszerzés erősítése az újrahasznosított anyagok piaci alapon történő forgalmazása mellett. Szerepel továbbá a stratégia javaslatai között az egyszer használatos műanyag termékek – mint a szívószál, a fültisztító pálcika, az eldobható műanyag tányérok és evőeszközök – betiltása.

A mikroműanyagok növekvő megjelenése az édesvízi ökoszisztémákban rávilágít a mérhetőség fontosságára, állapította meg **Bordós Gábor, a Wessling Hungary Kft. projektvezetője**. Az EU-n belül egyre több tagállam méri a mikroműanyagokat, azonban a többféle módszer alkalmazása miatt a kapott adatok nem hasonlíthatók össze. „**Parányi Plasztiktalány**” projektjük keretében már mintát vettek a Tiszából, az Ipolyból és a Rábából. Az eredmények elérhetők a www.mikromuanyagok.hu oldalon.

Vizeink esetében a mikroműanyagok mellett más mikroszennyezőkkel is számolnunk kell. Erre hívta fel a figyelmet **Gerencsérné dr. Berta Renáta, a Soós Ernő Víztechnológiai Kutató-Fejlesztő Központ tudományos munkatársa**. A mikroműanyagokon túlmenően a legjelentősebb mikroszennyezők a peszticidek és a gyógyszermaradványok.

A divatipar az egyik legkörnyezetszennyezőbb iparág. Az évi 74 millió tonna textilnemű 2/3-a tartalmaz mikroszálát, ráadásul egy tonna textil előállításához 200 ezer liter édesvíz szükséges. Ezekkel az adatokkal vezette fel előadását **Hartay Mihály, a TEXTRADE Kft. hulladékgazdálkodási tanácsadója**. Felmerül a kérdés: hogyan csökkenthető a mikroműanyagok képződése? Jó megoldás lehet a jótállási idő kiterjesztése a tartós fogyasztási cikkek esetében, és a gyártói felelősség növelése. A termékdíj mértékét lehetne emelni, ezzel ösztönözve a használatruha-visszagűjtést, de létre lehetne hozni újrahasználati központokat is.

Horváth István, a Holofon Zrt. igazgatótanácsának elnöke kiemelte, hogy jó kezekbe kerülve, a műanyag hulladék a mindennapi életben jól használható tárgyakat eredményez. A Holofon hőre lágyuló műanyagokat vásárol fel, amelyekből regranolátumot gyárt. Ebből készülhet aztán virágdézsza, vízelvező

Mikroműanyag lencsevégen
(Forrás: Wessling Hungary Kft.)

zető járdaszegély, közterületre pad. Legújabb fejlesztésük a reWPC (fa-műanyag kompozit, amelyről bővebben a 46. oldalon olvashat).

A mikroműanyagok környezetbe kerülése megelőzhető azzal, ha mi magunk kevesebb hulladékot termelünk. **Kump Edina zero waste szakértő, a Hulladégmentes.hu alapítója** saját magán tesztelte, hogyan lehet minimalizálni a háztartási hulladék képződését. A hulladégmentes életmód alkalmazásával a mennyiség helyett a minőség felé tolódik a hangsúly, egészségesebbé válik étkezésünk, pénzt takaríthatunk meg, több időnk szabadul fel, és környezettudatosabbá válhatunk.

Az előadások után **World Café-módszerrel** a szemléletformálás; a műanyagok helyettesítésének és hasznosításának lehetőségei; valamint a mikroműanyagok technológiai szemmel témákat dolgozták fel a résztvevők. Délután a Külgazdasági és Külügyminisztérium Duna Régió Stratégia Miniszteri Biztosi Titkársága által szervezett nemzetközi szakember-találkozóval és kerekasztal-beszélgetéssel folytatódott angol nyelven a szakmai fórum.

A részletes szakmai összefoglaló a www.kszgyisz.hu Hírek menüpontja alatt olvasható, és az előadásokkal együtt letölthető.

A KSZGYISZ a nagy szakmai érdeklődésre való tekintettel a rendezvény folytatását tervezi!

A rendezvény az Agrárminisztérium által meghirdetett 2018-as Zöld Forrás pályázat keretében valósult meg.